

Acaba neden?

Martine Laffon
Hortense de Chabaneix

Resimleyen: Jacques Azam

Acaba
neden?

ACABA NEDEN?

© 2010, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 2003, Martine Laffon, Hortense de Chabaneix
resim hakları © 2003, Jacques Azam

İlk baskı 2003 yılında, Fransa’da *Le livre des pourquoi* adı ile
La Martinière Groupe tarafından gerçekleştirilmiştir.

YAZAR: Martine Laffon - Hortense de Chabaneix
RESİMLEYEN: Jacques Azam
TÜRKÇELEŞTİREN: Yağmur Ceylan Uslu
EDİTÖR: Figen Müge Erel

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malıköy/Ankara
Tel: 0 312 284 18 14

Birinci Baskı: Şubat 2014 (2000 adet)
İkinci Baskı: Mart 2015 (2000 adet)
Üçüncü Baskı: Şubat 2017 (2000 adet)
Dördüncü Baskı: Haziran 2017 (5000 adet)

ISBN: 978-9944-69-843-6
Yayınevi sertifika no: 11945
Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde
tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt
ya da diğer yollarla iletilemez.

www.tudem.com

Acaba neden?

MARTINE LAFFON
HORTENSE DE CHABANEIX

RESİMLEYEN
JACQUES AZAM

 tudem®

işindekiler

• Çocuklar neden kendi eşyalarını toplamazlar? 6

• Neden ağlarız? 7

• Tatlı tabakları neden çorba tabaklarından daha küçüktür? 8

• Neden yağmur yağar? 9

• Neden hastalıklar vardır? 10

• Neden karanlıktan korkarız? 11

• Çocuklar neden itaat etmek zorundadır? 12

• Gök neden gürültü çıkarır? 14

• Neden önce sevip sonra nefret ederiz? 15

• Bir tepenin içinde ne vardır? 16

• Neden dünya şampiyonu olmak isteriz ama bunu başaramayız? 17

• Neden hayvanlar insanlardan daha az yaşar? 18

• Neden kötüyüz? 20

• Bir gün neden 24 saattir? 21

• Başparmağımızı neden emeriz? 22

• Bir uçak uçmayı nasıl başarır? 23

• Neden çikolatayı seviyorum da ıspanağı sevmiyorum? 24

• Rüzgâr neden görünmezdir? 25

• Gökyüzündeki yıldızlar neden parlar? 26

• Gökyüzü neden mavidir? 28

• Deprem neden her yerde olmaz? 29

• Neden arabada midemiz bulanır? 30

• Uyurken ruhum çalınabilir mi? 31

• Küçükken neden dişlerimiz düşer? 32

• Çiçekler neden güzel kokar? 33

• Sonsuzluk nedir? 34

• Neden bazı insanlar merdiven altından geçmeye korkarlar? 36

• Neden masallardaki cadılar hep kötüdür? 37

• Neden tarihöncesinde insanlar bizden daha kıllıydı? 38

• Neden anne babalar hep işe giderler? 40

- Sevdığımız biri ölürse nasıl yaşarız? 41
- Neden yeryüzünde yaşam vardır? 42
 - Hangi mesleği yapmak istediğimizi nasıl bilebiliriz? 43
- Neden zenginler ve fakirler vardır? 44
- Neden yaşlıların saçları beyazdır? 45
 - Kaç yaşında aşık oluruz? 46

- Ateş bizi neden yakar? 47
- Neden gezegenler yuvaraktır? 48
- Neden ölürüz? 49
- Neden hepimiz aynı değiliz? 50
- Domates neden kırmızıdır? 52
- Neden küçükler, büyüklerin her yaptığını yapmak ister? 53

- Neden hepimiz aynı renk değiliz? 54
 - Neden gece ve gündüz olur? 55
- Neden okulda hiçbir işe yaramayan şeyler öğreniriz? 56
- Kapılar neden kapatılır? 58
- Neden çocuklara anlatılan masallar gerçek değildir? 59

- Neden anne babalarımız tam yaramazlık yaptığımız sırada bizi yakalar? 60

- İnsanlar neden hapse girer? 61
- Örümcekler neden korkutur? 62
- Neden rüya görürüz? 64
- Neden yaralandığımızda hepimizin canı aynı derecede acımaz? 65
- Kediler ve köpekler neden birbirlerinden nefret ederler? 66

- Neden tırnaklarımızı yeriz? 67
- Çiçekler kendi aralarında konuşur mu? 68
- Neden savaş çıkar? 70
- Neden kızlarla oğlanlar aynı değildir? 71
- Neden kıskanırız? 72
- Neden kel kalırız? 74
- Dünyanın diğer ucuna gittiğimizde neden baş aşağı durmuyoruz? 75

- Neden yalan söyleriz? 76
 - Acaba dileklerim gerçekleşir mi? 77
- Neden anne babalar köpek istemez? 78
- Neden her zaman yatarak uyumak zorundayız? 79

Çocuklar neden kendi eşyalarını toplamazlar?

Çocuklar kendi eşyalarını toplamazlar çünkü içten içe bunu onlar için başka birinin yapmasını ümit ederler!

Hepimiz aynı düzen algısına sahip değiliz, ama bununla birlikte, doğduğumuz andan itibaren zamanımızın büyük bölümünü toplama ve sınıflandırmayla geçiririz. Beynimiz beş duyumuzun kendisine yolladığı tüm verileri ayırır: Köpekleri köpeklerle, masaları masalarla eşleştirir.

Beyin bir veriyi algıladığında, bu veriyi tanıyabilmek için onu bir kategoride sınıflandırmak zorundadır.

Eğer sistematik olarak bir çorapla tencereyi aynı yere koyup ikisini buzdolabına yerleştiriyorsak, beynimizde ciddi bir sorun var demektir.

Bazen tembellikten çorapları herhangi başka bir şeyle aynı yere koymayı tercih edebiliriz. Bakın, bir düzensizlik nasıl yerleşiyor... Anne babalar dağınık bir odayla, dağınık bir kafanın birbirine denk olduğunu düşünürler.

Ve eğer bir kafa dağınıksa öğrenmek de, okulda doğru düzgün çalışmak da mümkün olmayabilir.

Anne babalar bu konuda haklıdır. Toplamanın ve sınıflandırmanın sadece bizim için mantıklı ve tutarlı bir düzeni olsa da, aslında bu, kafanın çalışması için de en iyi düzeni sağlar. Ve tuhaf bir biçimde, bu düzen küçük adımlarla başlar; kendi eşyalarını toplamak gibi.

Neden

ağlıyoruz?

Mevsimsiz bir rüzgâr esintisi ya da büyük bir korku, yolunu şaşırmış küçük bir sinek ya da derin bir üzüntü, saldırgan bir mikrop ya da acı bir hayat... Gözyaşı fabrikamız için bunların hepsi aynıdır! Bu fabrika, fiziki bir saldırıyla psikolojik bir saldırıyı birbirinden ayıramaz. Peki ama bu fabrika neden çalışır ve gözyaşları nasıl ortaya çıkar?

Temizleme sıvısını otomatik olarak üreten ve ön camındaki ufacık bir lekeyi bile hızla yok eden konforlu bir araba hayal edin. Tıpkı bu rüya araba gibi, gözümüz de bakışımızı lekeleyecek dış saldırılardan korunmak için olağanüstü bir şekilde donatılmıştır: Ön cam, korneayı örten ve koruyan saydam zardır. Temizleme sıvısı gözyaşlarıdır. Silecekler ise gözkapaklarımızdır.

Normal zamanlarda bu güzel fabrika, günde ortalama 1,5 mililitre, gözden taşmadan düzenli bir şekilde akan gözyaşı üretir. Ama bir "saldırı" olduğunda, aynı fabrika sınırsız olarak gözyaşı üretmeye başlar, ta ki her şey yoluna girinceye kadar.

Göz ve burun salgılanan sıvının tamamını ememez; taşmalar olur, gözyaşları yanaklardan ve burundan aşağı süzülür.

Kısaca, kendini tutmak hiçbir işe yaramaz, ağlamak her zaman iyi gelir... Gözyaşları, bedeni ve ruhu yaralarımızdan temizlemenin en iyi araçlarından biridir ve bizim iyi bir görüş ile "yola" devam etmemizi sağlar.

Tatlı tabakları neden çorba tabaklarından daha Küşüktür?

Eskiden, zengin ailelerin yemek sofralarında tabaklar en az altı defa değiştirilirdi. Bugün tabaklar çok daha az değiştirilse de, bir nezaket kuralı gereği tatlı, ana yemeğin ya da başlangıç yemeğinin sunulduğu tabaktan başka bir tabakta yenir.

Asıl amaç birbirinden çok farklı tatları karıştırmamaktır.

Peki ama neden tatlı tabakları bu kadar küçük oluyor? O kadar ufaklar ki üç kaşık çikolatalı puding içine zar zor sığıyor!

Tatlı, yemeğin sonunda geldiğinden mide boş olmaz.

Çilekli pasta, krem karamel ya da diğer leziz şeyleri tıkmak imkânsızlaşır. Dolayısıyla tatlı tabaklarının boyutları yemeğin sonundaki iştahımızla doğru orantılıdır.

Çorba ve diğer yemekler bizi doyurmak içindir. Tatlı ise açlıkla ilgisi olmayan abur cubura benzer. O halde, büyük bir tatlı tabağı istiyorsanız bunun tek bir çözümü vardır: Yemeği sondan başa yemek!

Neden yağmur yağar?

Hava daima Dünya'nın çevresinde hareket halindedir ve soğuk hava yerini sıcak havaya bırakır. Sıcak hava hafif olduğu için yükselir, soğuk hava ağır olduğu için alçalır. Okyanusların, denizlerin ve göllerin suları sürekli olarak buharlaşır, hava durmaksızın nemle dolar.

Hava sıcak bir bölgeye vardığında yükselir ve buhar, buluta dönüşür. Su damlaları düşecek kadar ağırlaştığında da yağmur yağar!

Hava durumundaki değişiklikler çok çeşitlidir ve bazen tahmin edilemez. Rüzgârlar kararsızdır ve soğuk ile sıcak havanın karşılaşma şiddetini tam olarak bilmek kolay değildir.

Ne kadar tuhaf gelirse gelsin, "yağıp gürlemek" deyimini söz konusu hava durumu olduğunda anlamını koruyamaz. Yağıp gürlese de iki saat sonra havanın nasıl olacağına kimse karar veremez. Peki, neden yağmur yağar?

Hava yeryüzünün soğuk bir bölgesine vardığında yeniden soğur, ağırlaşır; sisi ve çiyi oluşturan budur.

Meteoroloji uzmanları ileri teknoloji bilgisayarlardan faydalaniyor olsalar da, doğru hava tahmininde bulunmak hâlâ çok zordur.

Aeraklı minikler
sofu sormaya
başılırlar,
ayle değil mi?

Gökyüzü
neden mavidir?

Bir gün **neden**
24 saat?

Uyumak ne işe
yarar?

Çiçekler kendi aralarında
konuşur mu?

Kediler ve köpekler
neden birbirlerinden
nefret ederler?

Gezegenler
neden
yuvarlaktır?

Sonsuzluk nedir?

Kaç yaşında
aşık oluruz?

Peki, bu
sorulara
nasıl cevap
vermeli?

?

Toplamda 72 soru; bazıları eğlenceli, bazılarıysa
oldukça ciddi konular hakkında...

100'lerce farklı cevap; doğa, duygular, toplum, yeryüzü üzerine...

Keşfetmeye hazır mısın? Haydi birlikte soralım:

Acaba neden?

www.tudem.com